

Likvärdiga förutsättningar för handledarskapet – en handledningsstrategi för stärkt verksamhetsförlagd utbildning

Katarina Göransson, studierektor för specialistsjuksköterskor och specialistundersköterskor samt **Gunilla Lundgren**, Teamledare KTC Gorthon och klinisk lärare
Enhet för utbildning, Helsingborgs lasarett, Region Skåne

Abstract

Sedan 2023 har kliniska lärare vid Helsingborgs lasarett och Ängelholms sjukhus arbetat med att utveckla och implementera en sjukhusövergripande handledningsstrategi för handledare inom medellånga vårdutbildningar.

Handledningsstrategin är baserad på enkätsvar från 372 handledare på våra sjukhus, där förutsättningarna för handledarskapet undersöktes. I svaren framkom att handledarna behöver tid, stöd och kunskap för att kunna utföra sitt handledaruppdrag. Dessa behov ämnar handledningsstrategin att möta. Bakgrunden till strategin är också behovet av mer likvärdiga förutsättningar för handledaruppdraget, då variationer i struktur, stöd och planering riskerar att påverka kvaliteten i verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Strategin skapar också likvärdiga förutsättningar för studenternas möjlighet till utveckling och lärande.

Strategin omfattar hela VFU-processen, från planering och uppstart till avslut och utvärdering, och tydliggör centrala moment som handledare behöver ges förutsättningar att genomföra. Dessa inkluderar tid för inläsning av kursplaner och lärandemål, deltagande i handledarträffar, förberedelse inför mitt- och slutsamtal samt reflektion och utvärdering av genomförd handledning. Handledningsstrategin har också som ambition att synliggöra handledarens betydelse och att tydliggöra handledning som en prioriterad och värderad del av det kliniska uppdraget. Arbetet har teoretisk utgångspunkt i Sidsel Tveitens modell för yrkesmässig handledning, där handledning ses som en professionell och systematisk process.

Strategin är idag implementerad i majoriteten av verksamheter som handleder studerande inom medellånga vårdutbildningar vid Helsingborgs lasarett. Ett pågående utvecklingsarbete syftar nu till att införa motsvarande struktur för handledare av undersköterskestuderande. Handledningsstrategin illustrerar hur gemensam planering och organisatoriskt stöd kan bidra till stärkt handledarskap, ökad trygghet hos handledare och studerande samt en mer kvalitativ och likvärdig VFU.